

Стан впровадження нової моделі ринку електроенергії та розробки необхідної нормативно-правової бази

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Законодавча база реформування ринку електричної енергії України

Закон України «Про ринок електричної енергії» (13.04.2018 р. №2019 – VIII) – спрямований на імплементацію положень Директиви ЄС 2009/72/ЄС, Регламенту (ЄС) № 714/2009.

Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (від 22.09.2016 р. №1540 - VIII) - спрямований на імплементацію положень Директиви ЄС 2009/72/ЄС та Директиви ЄС 2009/73/ЄС

Основні елементи реформи ринку електричної енергії (1)

**Модель відокремлення Оператора системи
Передачі (ОСП)**

**Відокремлення операторів системи розподілу
(ОСР)**

Агрегована роль НЕК «Укренерго»

**Запровадження сегменту Двосторонніх
договорів (ДД)**

За правом власності

**Діяльність з розподілу юридично
відокремлюється від діяльності з
постачання**

**Відповідальність за придбання
допоміжних послуг та
балансування енергосистеми на
ринкових принципах**

**Право вільно обирати
контрагентів за ДД, укладати ці
договори в довільній формі та на
умовах, що визначаються за
домовленістю сторін**

Основні елементи реформи ринку електричної енергії (2)

Розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів

Запровадження скоординованих процедур розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів

Право споживачів обирати постачальника

Запровадження механізму вільної та безперешкодної зміни постачальника

Захист споживачів

Надання універсальної послуги побутовим та малим непобутовим споживачам

Надання послуг з електропостачання електричної енергії споживачам - постачальником «останньої надії»

Модель ринку електроенергії

Умовні позначення:

- ДД – двосторонні договори
- РДН – ринок «на добу наперед»
- ВДР – внутрішньодобовий ринок
- БР – балансуєчий ринок
- РР – роздрібний ринок

Реформа оптового сегменту ринку

- ✓ **Цільова модель:** сегмент ринку Двосторонніх договорів (ДД), Ринок на добу наперед (РДН), Внутрішньодобовий ринок (ВДР) та Балансуючий ринок (БР);
- ✓ **Ринкові принципи** залучення ОСП допоміжних послуг та резервів;
- ✓ Споживач має право купувати електричну енергію для власного споживання за ДД та на організованих сегментах ринку (РДН, ВДР), за умови укладання ним договору про врегулювання небалансів (БР) та відповідних договорів на передачу/розподіл електричної енергії
- ✓ Запровадження відповідальності учасників ринку за небаланси електричної енергії;
- ✓ Для забезпечення загальносуспільних інтересів та виконання гарантій держави створення державного підприємства - **Гарантований покупець** метою діяльності якого є **купівля електричної енергії у виробників, що працюють за «зеленим тарифом»**;
- ✓ Запровадження поступової відповідальності виробників, що виробляють електричну енергію з відновлювальних джерел енергії за спричинені небаланси

Реформа роздрібного сегменту ринку

- ✓ *Споживач має право купувати електричну енергію на роздрібному ринку ринку у електропостачальників або виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах розподіленої генерації, за правилами роздрібного ринку;*
- ✓ *Вільна зміна електропостачальника споживачами, на безоплатній основі;*
- ✓ *Надання «універсальної послуги» побутовим та малим непобутовим споживачам за економічно обґрунтованими, прозорими та недискримінаційними цінами, які формуються постачальниками універсальних послуг (ПУП) відповідно до методики (порядку), затвердженої Регулятором;*
- ✓ *Гарантування безперервності постачання електричної енергії споживачам, шляхом запровадження інституту постачальника «останньої надії» (ПОН);*
- ✓ *Вразливі споживачі мають право на передбачену Законом підтримку для відшкодування витрат на оплату спожитої електричної енергії у порядку, встановленому КМУ.*

Розробка вторинної нормативно-правової бази та реалізація положень Закону України «Про ринок електричної енергії»

2017

- Ліцензійні умови
- Порядок сертифікації Оператора системи передачі
- Затвердження порядку складання програми відповідності вимогам відокремлення Операторів системи розподілу

2018 I кв.

- Правила ринку
- Правила ринку на добу наперед та внутрішньодобового ринку
- Правила роздрібного ринку електричної енергії
- Кодекс системи передачі
- Кодекс систем розподілу
- Кодекс комерційного обліку електричної енергії

2018 II кв.

- Прийняття НПА щодо якості електропостачання
- Порядок прийняття рішення про звільнення ОСР від виконання вимог щодо відокремлення та незалежності
- Порядок збору та передачі даних щодо функціонування ринку для оприлюднення на платформі прозорості ENTSO-E

2018 III кв.

- Порядок розроблення та подання на затвердження планів розвитку систем розподілу та інвестиційних програм операторів систем розподілу
- Порядок погодження будівництва та експлуатації прямої лінії

2018 IV кв.

- Методика розрахунку тарифу на послуги ПУП та Порядок формування цін ПУП
- Методика розрахунку тарифу на послуги ПОНа
- Порядок встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу
- Методичні рекомендації щодо передачі даних побутових та малих непобутових споживачів ПУПу

- Видано нові ліцензії на розподіл та нові ліцензії на постачання еє споживачу (162 ліцензії постачальників)
- Затверджено тарифи на розподіл та тариф ПУП на 2019 рік
- Надано рекомендації щодо публічних закупівель електроенергії в новій моделі ринку
- Врегулювання роботи ОРЕ в перехідний період

Схвалені проекти НПА

- Порядок формування тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління
- Порядок встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії
- Методика формування цін на допоміжні послуги

- Методика (порядок) формування плати за приєднання до систем передачі та розподілу
- Методика розрахунку ціни на електроенергію для виробників, що здійснюють комбіноване виробництво на ТЕЦ
- Форми звітності НКРЕКП для учасників ринку електричної енергії

Старт нової моделі ринку електричної енергії

- ✓ Роздрібний ринок електричної енергії за новими правилами **01.01.2019**
- ✓ Оптовий ринок електричної енергії за новими правилами **01.07.2019**

Міжнародна технічна допомога щодо НПА

EU4Energy

- ✓ Проект EU4Energy (розпочато у 2017 році)
- ✓ Проект ЄС «Допомога Україні у процесі впровадження реформ в секторі енергетики відповідно до міжнародних зобов'язань країни» (розпочато у 2016 році)
- ✓ Проект Twinning «Підтримка Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) України, у процесі реформування ринку електроенергії» (завершено у березні 2018 року)

Проблемні питання

- ✓ Необхідність удосконалення прийнятих НПА
  - ✓ Реєстрація малих систем розподілу
- ✓ Порядок управління обмеженнями та розподіл пропускної спроможності
- ✓ Затримка у прийнятті окремих НПА, що розробляються КМУ

Дякую за увагу!
